

Roll No.....

MER014-15

Total No. of Pages : 4

Total No. of Questions : 7

उत्तरमध्यमा द्वितीयखण्ड

विषय कोड : 804

शुक्लयजुर्वेदः

चतुर्थ प्रश्नपत्र

समय : 3 घण्टे

पूर्णांक : 100

निर्देश :- अधस्तनेषु सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।

खण्ड 'अ'

(वस्तुनिष्ठप्रश्नाः)

1. अधस्तनेषु रिक्तस्थानं पूरयत -

10

- (i) तत्सवितुः भर्गोदेवस्य ।
(ii) हिरण्यगर्भः भूतस्य जातः।
(iii) दधिक्राब्जो जिष्णोरश्वस्य ।
(iv) शुद्धवालः मणिवालस्त ।
(v) तान्पूर्वया हूमहेवयम् ॥

2. एकपदेन उत्तरयत -

10

- (i) शुक्लयजुर्वेदस्य कति शाखाः भवन्ति ?
(ii) यजुर्वेदे कति स्वराः भवन्ति ?

(iii) मन्त्रद्रष्टारः कः ?

(iv) यज्ञानुष्ठानं कस्मिन् तले सम्पाद्यते ?

(v) कति भूसंस्काराः भवन्ति ?

3. विकल्पमुचितं चिनुत -

10

(i) द्वाविंशाध्याये मन्त्राः सन्ति -

(34, 35, 36, 37)

(ii) "अभिधाऽसि" मन्त्रोऽयमध्यायेऽस्ति -

(20, 22, 23, 24)

(iii) वेदाङ्गानि भवन्ति -

(3, 4, 5, 6)

(iv) प्राचीनतमो वेदः कः ?

(ऋक्, यजुः, साम, अथर्व)

(v) त्रिंशाध्याये मन्त्राः सन्ति -

(20, 22, 24, 26)

4. कथनं सत्यमसत्यं वा -

10

(i) शुक्लयजुर्वेदः पद्यात्मको भवति।

(ii) चतुर्विंशाध्याये 47 मन्त्राः सन्ति।

(iii) शुक्लयजुर्वेदेयकारस्य जकारोच्चारणं क्रियते।

(iv) ऋग्वेदस्य पारस्करगृह्यसूत्रं भवति।

(v) "तेजोऽसि शुक्रम्" द्वाविंशाध्यायस्य मन्त्रोऽस्ति ॥

5. युग्ममेलनं कुरुत -

10

	अध्यायाः	मन्त्राः
(i)	22	65
(ii)	23	34
(iii)	24	47
(iv)	25	40
(v)	26	26

खण्ड 'ब'

(लघूत्तरीया प्रश्नाः)

6. अधस्तनेषु मन्त्रप्रतीकेषु चत्वारो मन्त्राः सस्वराः पूरणीयाः -

4×5=20

- (i) तेजोऽसिशुक्रम्०
- (ii) अग्निन्दूतम्०
- (iii) गणानान्त्वा०
- (iv) स्वस्तिनऽइन्द्रो०
- (v) सूर्यऽएकाकी०
- (vi) अदितिर्द्यौः०
- (vii) देवसवितः प्रसुव०
- (viii) कयानश्चित्र० ॥

खण्ड 'स'

(दीर्घोत्तरीयाः प्रश्नाः)

7. अधस्तनेषु विषयद्वयं व्याख्येयम् -

2×15=30

(i) शुक्लयजुर्वेदस्य महत्त्वम्।

(ii) विवाहसंस्कारस्य परिचयः।

(iii) वेदेषु स्वरस्य प्रयोजनम्।

(iv) वेदपाठविधिः।